

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOG DOKTORSKOG STUDIJA
POVIJEST
HRVATSKIH STUDIJA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Datum posjeta visokom učilištu:
6. prosinca 2017. godine

Veljača 2018.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz sredstava Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	9
OCJENA KVALITETE	12

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji ***poslijediplomskog doktorskog studija Povijesti*** na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta ***Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu***.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomske studijske programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik Stručnog povjerenstva
- Prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- Prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
- Dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
- Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Elzbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University u Varšavi, Poljska
- Prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
- Prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- Prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
- Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
- Prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
- Dr. sc. Nicole Butterfield, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska

- Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska
- Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
- Dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska
- Dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
- Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- Prof. dr. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
- Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
- Dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- Prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Fakultet su posjetili:

- Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka, moderatorica Stručnog povjerenstva
- Dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Mišo Petrović, doktorand, Central European University, Mađarska.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružali su:

- Ivana Rončević, koordinatorica, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- Upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu te predavaonice.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: poslijediplomski doktorski studij povijesti

Nositelj: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Izvođač: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Mjesto izvođenja: Zagreb

Područje i polje: Područje i polje: Humanističke znanosti, Povijest

Broj doktoranada: 68

Broj doktoranada kojima se studij financira: 5

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 63

Broj neaktivnih doktoranada (nisu upisali redovito godinu, ali još uvijek imaju pravo studiranja): 8

Broj nastavnika na doktorskom studiju: 6 vlastitih i 3 vanjskih

[jedan nastavnik iz tablice 1. je preminuo]

Broj mentora na doktorskom studiju: 20

Broj doktoranda kojima je imenovan službeni mentor: 26 (u tablici)

Omjer doktoranada i službeno imenovanih mentora: 1: 1.2

Omjer potencijalnih mentora i ukupnog broja doktoranada: podatak nije dostupan.

Omjer nastave i istraživačkog rada: 60/120 ECTS bodova

Nastava: (60 ECTS bodova)

Istraživački rad: (120 ECTS bodova)

Stručno povjerenstvo tijekom posjeta nije bilo u mogućnosti provjeriti prirodu kolegija i istraživačkih radnih skupina.

Ishodi učenja studijskog programa:

- IU 1.: Sposobnost označiti, opisati i definirati tendencije u hrvatskoj povijesnoj znanosti i svjetskoj historiografiji
- IU 2: Mogućnost identificiranja problema hrvatske historiografije te povezivanja kako su oni utjecali na razvoj raznih ideologija i utjecali na kolektivno sjećanje naroda
- IU 3.: Sposobnost objašnjavanja, klasificiranja i zaključivanja oko pojedinih povijesnih prijepora
- IU 4.: Spremnost generaliziranja i predviđanja određenih društvenih zbivanja u povijesnom kontekstu
- IU 5.: Kvalificiranost za potpuno prenošenje informacija o povijesnim i društvenim temama IU 6.: Kompetencija za prikupljanje, pripremu, primjenu i demonstraciju relevantne arhivske građe
- IU 7.: Kompetencija za kvalitativni i kvantitativni odabir za postavljanje historiografske hipoteze
- IU 8.: Sposobnost korištenja arhivske građe za ilustraciju i interpretaciju određenih povijesnih događaja
- IU 9.: Sposobnost analize i razlikovanja uzroka i posljedica povijesnih događaja
- IU 10.: Mogućnost razlučivanja činjenica u elaboriranju vlastite hipoteze
- IU 11.: Sposobnost kvalitetne identifikacije povijesnog prijepora
- IU 12.: Sposobnost donošenja zaključaka temeljenih na povijesnim činjenicama
- IU 13.: Posjedovanje umijeća klasifikacije i kategorizacije
- IU 14.: Sposobnost ukazivanja na probleme vezane uz vlastitu tezu
- IU 15.: Mogućnost stavljanja vlastite hipoteze u odnos sa sličnim tezama
- IU 16.: Revidiranje pojedinih povijesnih teza
- IU 17.: Usvojene sposobnosti evaluacije, usporedbe i klasifikacije za pojedinu povijesnu tezu
- IU 18.: Vještina argumentiranog napadanja povijesnih neistina i za argumentiranog zagovaranja povijesno utvrđenih pojmoveva, pojava i događaja.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od jedne (1) godine.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Odjel za povijest trebao bi definirati jasan strateški plan kojim bi se odredio njegov položaj unutar Sveučilišta te kojim bi se riješili izazovi koji se tiču interdisciplinarnosti.
2. Istraživačke teme doktorskog programa i metode koje se primjenjuju za ostvarivanje ishoda istraživačkog rada trebale bi biti jasno definirane. Visoko učilište treba jasno definirati obrazovne strategije potrebne za ostvarivanje ovih ciljeva.
3. Odjel bi trebao reorganizirati nastavni dio programa kako bi ispunio zadane ciljeve. U tu svrhu potrebno je organizirati edukacije u vezi s izazovima koji se tiču interdisciplinarnosti, a veći naglasak trebao bi biti na samostalnom istraživanju i boljoj integraciji generičkih (prenosivih) vještina.
4. Odjel bi trebao uspostaviti transparentan i relevantan način korištenja prihoda od školarina kako bi se doktorandima omogućio kvalitetniji znanstvenoistraživački rad.
5. Odjel za povijest trebao bi uspostaviti jasan i transparentan sustav ocjenjivanja i vrednovanja uspješnosti studenata i mentora. Ocjenjivanje bi trebali nadzirati neovisni ocjenjivači te bi trebalo uspostaviti centralizirano praćenje aktivnosti koje je potrebno poduzeti temeljem takvog ocjenjivanja.
6. Odjel bi kao uvjet prilikom prijave trebao vesti izradu prijedloga istraživanja i od upisa bi studentima trebao biti dodijeljen savjetnik koji bi ih vodio u izradi doktorske disertacije i rješavao administrativna pitanja dok se doktorandima ne imenuje službeni mentor.
7. U sklopu doktorskog programa potrebno je posvetiti više pažnje etičkim pitanjima i standardima.
8. Stručno povjerenstvo preporučuje sustavno korištenje računalnog programa za provjeru plagiranja.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Otvorenost za interdisciplinarni pristup.
2. Učilište ima brojne kontakte i uspješno surađuje s drugim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu.
3. Visoko učilište doktorandima pruža mogućnosti za završavanje jednog semestra u inozemstvu.
4. Fleksibilnost studija.
5. Fleksibilan pristup studentima, što uključuje uvažavanje njihovih trenutačnih životnih okolnosti.
6. Odličan odnos studenata i mentora, koji im pružaju snažnu podršku u profesionalnom razvoju.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Na studijskom programu nisu dovoljno zastupljene generičke (prenosive) vještine.
2. Na studijskom programu nedostaje edukacija u vezi s interdisciplinarnim pristupom.
3. Nedostatak formalno definiranih postupaka ocjenjivanja uspješnosti i rješavanja prigovora.
4. Prevelik naglasak na nastavi, umjesto na razvijanju vještina potrebnih za samostalan istraživački rad.
5. Nedovoljno razvijeno planiranje istraživačkog rada studenata tijekom studija.

6. Slaba projektna aktivnost i sudjelovanje studenata u radu na projektima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Fleksibilnost u vezi s porodiljskim dopustom.
2. Fleksibilnost u vezi s različitim životnim iskustvima i okolnostima studenata.
3. Fleksibilnost kolegija.
4. Mogućnost zamjene kolegija istraživačkim aktivnostima.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA*
<p>*Doktorske disertacije dostupne su u knjižnici u papirnatom obliku i/ili na CD-ROM-u. Visoko učilište počelo je objavljivati doktorske disertacije na internetu, no, kako se čini, samo uz suglasnost doktoranada. Visoko učilište kontaktiralo je bivše studente i zatražilo od njih suglasnost za objavljivanje disertacije na internetu, no nisu svi odgovorili.</p> <p>https://repozitorij.hrstud.unizg.hr/islandora/search/%2A%3A%2A?f%5B0%5D=mods_genre_hrv_ms%3A%22disertacija%22</p>	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA*
<p>*Odjel ima odgovarajući postupak, no Povjerenstvo preporučuje upotrebu računalnog programa za otkrivanje plagiranja.</p>	
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditaciju ima standard Znanstvena i stručna	DA

djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	NE Trenutačno ne postoji strategija znanstvenog istraživanja.
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	DA Samo u jednom slučaju mentor ima više od tri doktoranda.
5. Mentorji (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivni znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene rade, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2, Mentorji i doktorandi); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu sposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.) f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	a) DA* b) DA c) NE* d) NE* e) NE* f) DA*
a) *Bilo je slučajeva kad mentor nije bio zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu, no više nema takvih slučajeva. Povjerenstvo smatra da je sudjelovanje umirovljenih profesora, koji su još uvijek aktivni znanstvenici, u ulozi mentora korisno i za Visoko učilište i za studente. c) *Po upisu se ne izrađuje okvirni plan znanstvenog istraživanja, dok se izvedivost teme disertacije potvrđuje tek kasnije tijekom studija. Kandidati koji imaju prosjek ocjena 4.0 ili veći moraju proći intervj u s odabranim povjerenstvom i priložiti motivacijsko pismo, dok studenti koji imaju prosjek najmanje 3.5 uz to trebaju priložiti i dva pisma preporuke. Stručno povjerenstvo predlaže da se odmah po upisu predaje okvirni plan istraživanja i da se studentima dodijeli savjetnik koji bi im pomagao pri izradi teme disertacije. d) *Stručno povjerenstvo dobilo je samo informacije o projektima nastavnika (polovica	

nastavnika trenutno vodi projekte), ali ne i o aktivnim projektima mentora. Studenti tvrde da ne sudjeluju u projektima.

e) *Kako je Povjerenstvo saznalo od nastavnika s kojima je imalo sastanak, mentori nisu prošli nikakvo prethodno formalno osposobljavanje, no izrazili su želju za poboljšanjem ovog aspekta. Stručno povjerenstvo predlaže da barem nastavnici koji tek postaju mentori prvi put prođu osposobljavanje u formi radionica ili komentorstva, dok bi iskusniji mentori mogli podijeliti svoje iskustvo s mlađim kolegama u okviru radionica.

f)*Alumniji i doktorandi izrazili su pozitivno mišljenje o ovom aspektu. Povjerenstvu nisu predstavljeni nikakvi sustavni dokazi. Ne postoji formalan način za provjeru ovog uvjeta.

6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:	a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepozнат u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	a) DA b) DA
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.		DA*
* Mentor ne može biti član povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada. Nova pravila još uvijek sadrže zastarjele informacije te se navodi da u slučaju komentorstva mentori mogu biti članovi povjerenstva. Povjerenstvo savjetuje Visokom učilištu da izmjeni ta pravila kako bi se ubuduće izbjegle nejasnoće.		
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.		DA*
* Na programu se 120 ECTS-a dodjeljuje za istraživački rad, iako se samo polovica dodjeljuje za samostalan znanstvenoistraživački rad, dok je ostatak kolegija na neki način povezan s predavanjima. Studenti su naveli da im je zbog drugih obaveza potrebno oko 7-8 godina da završe doktorski studij. Većina se studenata sama financira, što ima negativan utjecaj na njihov životni standard. Povjerenstvo predlaže da nastava bude fleksibilnija, što bi omogućilo studentima više vremena za bavljenje samostalnim znanstvenoistraživačkim radom na disertaciji.		
9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.		Ovaj standard nije primjenjiv.

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>1) Gotovo svi mentori aktivno su se bavili znanstvenim radom u posljednjih pet godina. 2) Mentor su u prosjeku objavljivali osam radova koji su u prosjeku bili citirani četiri puta. 3) Većina publikacija objavljuje se u lokalnim ili regionalnim časopisima. 4) Slaba je projektna aktivnost te sudjelovanje studenata u projektima. 5) Previše radova objavljuje se u koautorstvu studenata i mentora.</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako je u Samoanalizi objašnjeno da „trenutni koncept nastave i izvedbeni plan i program doktorskog studija premašuju preporučeni postotak od 50 % kojega su izvođači nastave na doktorskom studiju djelatnici visokog učilišta u stalnom radnom odnosu“, nijedan nastavnik nije imao prigovor u vezi s tim.</p>
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište ima kvalificirane i motivirane nastavnike. Svi nastavnici aktivno su se bavili znanstvenim istraživanjem u posljednjih pet godina. Međutim, iz njihovih publikacija evidentno je da su one samo lokalnog i regionalnog karaktera. Nastavnike bi trebalo poticati da objavljaju više radova u stranim časopisima.</p> <p>Znanstvenici na Visokom učilištu su visokokvalificirani i doktorandi odabiru potencijalne mentore prema svojim interesima prije upisa na doktorski studij.</p>
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Omjer mentora i doktoranada je adekvatan.</p>

	<p>Broj i kvalifikacije mentora i potencijalnih mentora dovoljne su da osiguraju kvalitetnu izradu doktorskog rada. Visoko učilište oslanja se na suradnju s vanjskim mentorima, što poboljšava kvalitetu studijskog programa.</p>
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stručno povjerenstvo preporučuje uvođenje anketa i metoda ocjene kvalificiranosti nastavnika. Povjerenstvo također preporučuje uvođenje jasnih mehanizama povratnog obavještavanja, što može dovesti do poboljšanja kvalifikacija i kompetencija ukoliko je to potrebno.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U vezi s pristupom arhivskom materijalu, koji je izuzetno važan u izradi doktorskog rada iz povijesti, Visoko učilište obavijestilo je Povjerenstvo da doktorandima osigurava logističku potporu za uspostavu kontakata s arhivima i reprodukciju materijala.</p> <p>Iako je Povjerenstvo za vrijeme kratkog posjeta knjižnici ustanovilo da su resursi knjižnice kvalitetni, sami alumniji i doktorandi izrazili su nedoumice u vezi s resursima koji su im na raspolaganju, osobito u vezi s važnim (e-) časopisima.</p>
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorski studij povijesti pokrenut je 18. studenoga 2009. godine te je sadržavao opće odrednice. Iako je programom definirana misija i potreba za zapošljavanjem nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima (budući da je taj broj nije velik), ovaj dokument potrebno je ažurirati. Nisu jasno definirani postupci kako bi se riješio problem zapošljavanja u postojećim promjenjivim okolnostima.</p>
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Odjel nije imao strategiju znanstvenog istraživanja u vrijeme posjeta Visokom učilištu.</p>

2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Zaposlenici su naveli da se uspješnost mjeri publikacijama u međunarodnim znanstvenim časopisima, no ne provodi se periodično praćenje. Podaci o razlozima odustajanja od studija ne prikupljaju se sustavno. Povratne informacije od studenata ne prikupljaju se na razini odjela ili Visokog učilišta i ne postoje formalni mehanizmi za provođenje promjena.</p>
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nema formalnih mehanizama za vrednovanje uspješnosti mentora. Povratne informacije od studenata ne prikupljaju se sustavno.</p> <p>Studenti mogu promijeniti mentora podnoseći službeni dopis Vijeću poslijediplomske studije koje potvrđuje novog mentora. Čini se da studenti nisu imali negativne posljedice zbog ovakvih postupaka.</p>
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Pitanje plagiranja obrađuje se na nižim razinama studija te na internetskoj stranici (http://kroat.ffzg.unizg.hr/index.php/o-plagiranju-upute-za-studente). Međutim, studenti nisu bili u potpunosti obaviješteni o svim etičkim pitanjima, što navodi na potrebu formaliziranja postupaka na doktorskom programu. Također, nastavnici smatraju da bi trebali biti više uključeni u formalne aspekte programa.</p> <p>Čini se da se plagijati otkrivaju na neformalan način, no ne koristi se računalni program za provjeru plagiranja.</p> <p>Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada su neovisna. Sastoje se od 3 ili 5 članova. Barem jedan član povjerenstva je vanjski, a mentoru nije dozvoljeno sudjelovati u povjerenstvu za ocjenu doktorskog rada.</p>
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada opisan je u pravilniku koji je transparentan i objavljen na internetskim</p>

	<p>stranicama. Temu doktorskog rada ocjenjuje neovisno povjerenstvo i osigurano je javno predstavljanje teme. (https://www.hrstud.unizg.hr/_download/repository/Odluka_o_javnoj_obraoni_naslova_i_teme_doktorskoga_rada_na_Hrvatskim_studijima_Sveucilista_u_Zagrebu.pdf).</p>
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Protokoli obrane doktorskog rada su ažurirani, transparentni i objavljuju se na internetskim stranicama. Povjerenstvo se sastoji od 3 ili 5 članova, od kojih je barem jedan vanjski član i mentor ne sudjeluje u njegovu radu.</p>
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Informacije o doktorskom studiju objavljuju se na hrvatskom i engleskom jeziku na internetskoj stranici Hrvatskih studija. Iako se natječaj za upis objavljuje na početnoj stranici Odjela i strani studenti mogu se prijaviti, natječaj se objavljuje samo na hrvatskom jeziku.</p>
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stručno povjerenstvo nije imalo pristup informacijama o financijskim sredstvima Visokog učilišta. Kako je navedeno u Samoanalizi, što je potvrđila i Uprava tijekom posjeta, 75 % sredstava od školarina troši se na plaće. Nema transparentnih mehanizama ulaganja sredstava u razvoj doktorskog studija. Većina doktoranada sama financira troškove doktorskog studija, dok je samo mali broj doktoranada zaposlen na Visokom učilištu i drugim ustanovama. Čini se da mentori ohrabruju kontakte među institucijama kako bi pomogli doktorandima da se zaposle, no ne postoji institucijski program podrške.</p>
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Navodi se kako se školarine u iznosu od 8.000 kuna po semestru utvrđuju prema Pravilniku o poslijediplomskim studijima Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (prosinac, 2014.). Člankom 12. ovoga Pravilnika, u dijelu „Određivanje školarine i upisnih kvota“, definirano je kako „visinu školarine određuje Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija na prijedlog Vijeća poslijediplomskih</p>

	studija“ (Samoanaliza). Nije jasno kako se školarine još određuju osim ovim formalnim pravilima. Također su nejasno objašnjeni „stvarni troškovi studiranja“.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Upisna kvota za 2017./2018. godinu na doktorskom studiju povijesti iznosila je 15 studenata. Međutim, prosječna godišnja upisna kvota iznosi od 15 do 25 studenata. Projekat ocjena 4,0, motivacijsko pismo i intervju jedini su uvjeti za upis. Budući da Povjerenstvo nije dobilo na uvid podatke o stopi uspješnosti doktoranada, nije moglo adekvatno ocijeniti opravdanost (promjenjivih) upisnih kvota.</p>
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište je u Samonalizi objasnilo ograničenja u vezi s mogućnostima zapošljavanja na visokim učilištima u Hrvatskoj. Predstavljeno je malo jasnih dokaza i čini se da se na studij upisuje više studenata nego što mogućnosti zapošljavanja dozvoljavaju. U drugu ruku, Visoko učilište prima studente koji su već zaposleni na Visokom učilištu ili u nekoj drugoj tvrtci ili ustanovi.</p>
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kako je navedeno u Samaoanalizi, samo četiri studenta finansira Visoko učilište, dok se velika većina studenata sama financira. U planu je financiranje Visokog učilišta od strane ministarstava (Ministarstvo obrane RH, Ministarstvo hrvatskih branitelja RH). U okviru toga, definirale bi se posebne teme (s naglaskom na hrvatske branitelje i dijasporu), no ti programi još nisu detaljno razrađeni. Uprava se nuda da će se putem državnog financiranja doktorandi koji završe Hrvatske studije moći zaposliti u javnom sektoru.</p>
3.4. Visoko učilište trebalo bi voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorandi i mentori naveli su da se doktorandima mentori ne dodjeljuju odmah po upisu, što je u suprotnosti s navodima iz Samoanalize. Također se nužno ne raspravlja</p>

<p>o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.</p>	<p>o fiksnom i održivom planu znanstvenog istraživanja i ne definiraju rokovi. Doktorandima bi se na početku studija trebao dodijeliti savjetnik koji bi ih podupirao dok im se formalno ne imenuje mentor te bi odmah na početku trebalo definirati jasan plan znanstvenog istraživanja.</p> <p>Nadalje, popis dostupnih savjetnika i mentora trebao bi se objavljivati na internetskim stranicama Visokog učilišta.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Strani studenti imaju mogućnosti upisati doktorski studij. Ne izvode se kolegiji na engleskom jeziku, no nudi se mogućnost održavanja konzultacija na stranom jeziku. Također je omogućena izrada radova na stranom jeziku.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Na programu su propisani osnovni minimalni uvjeti za upis. Studenti s prosjekom ocjena najmanje 4.0 trebaju priložiti motivacijsko pismo i proći intervju s povjerenstvom. Studenti s prosjekom ocjena 3.5 i višim trebaju uz to priložiti i dva pisma preporuke. Povjerenstvo odlučuje o izboru kandidata. Sudeći po podacima dostupnim za posljednjih pet godina, svi kandidati koji su se prijavili bili su i primljeni.</p> <p>Studenti trebaju zadovoljiti osnovne uvjete za upis te proći intervju koji izabrano povjerenstvo vrši s kandidatima i koje odlučuje o izboru kandidata.</p> <p>Natječaj za upis objavljuje se samo na hrvatskom jeziku, stoga Povjerenstvo predlaže da se ono objavljuje i na engleskom jeziku kako bi informacije bile dostupne što većem broju potencijalnih kandidata.</p>
<p>3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Postupak izbora kandidata je transparentan. O izboru kandidata odlučuje izabrano povjerenstvo. U skladu sa Samoanalizom, kandidati dobivaju obrazloženje izbora te je moguće uložiti prigovor u definiranom roku. Povjerenstvo nije doznalo koliko osoba je uložilo prigovor. Neki studenti odbijeni su na temelju kriterija prosjeka ocjena.</p>

3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U skladu sa Samoanalizom, studenti mogu biti oslobođeni obveze od prikupljanja jednog dijela ECTS-a (do maksimalno 50 ECTS bodova) na osnovi sudjelovanja u izvođenju nastave na preddiplomskom odnosno diplomskom studijskom programu, izlaganja na skupovima ili objavljenih znanstvenih radova. Priznaje se prethodno učenje i kvalifikacije. Na primjer, kandidati koji su završili magisterij mogu se upisati izravno na treću godinu doktorskog studija.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Kako je navedeno u Samoanalizi doktorandi će od 2017./2018. godine potpisivati ugovor o studiranju. Stručno povjerenstvo nije imalo mogućnosti razgovarati o tome sa studentima koji su se tek upisali na studij, budući da su studenti s kojima je razgovaralo uglavnom na zadnjem semestru studija. Izjavili su da ih mentori motiviraju i obavještavaju o njihovim obvezama i propisima.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Studenti dobivaju neformalnu podršku od mentora, ali manje od Visokog učilišta. Visoko učilište trebalo bi pružati veću formalnu podršku studentima u vezi s pitanjima mentorstva/savjetnika, praćenja napretka, dostupnih finansijskih sredstava itd. Nastavnici su spomenuli da bi se ovo moglo popraviti.</p>
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U usporedbi s drugim doktorskim programima u Europskoj uniji, čini se da je ovom programu veći udio kolegija na kojima se ponavlja sadržaj s diplomskog studija. U sklopu kolegija potrebno je osigurati više vremena za samostalan istraživački rad. Studenti bi trebali ranije početi pisati disertaciju. Potrebno je smanjiti udio nastave, a trebalo bi organizirati posebne radionice na kojima bi se usvajale generičke vještine. Potrebno je sustavno provoditi</p>

	<p>ocjenjivanje uspješnosti mentora i doktoranada. Visoko učilište trebalo bi uvesti središnji kolegij na temu izazova povezanih s interdisciplinarnim pristupom.</p> <p>No bez obzira na to, na programu je zastupljenost klasične nastave (<i>ex cathedra</i>) manja od 20 %.</p>
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Kolegiji su uglavnom prikladni za doktorsku razinu iako na početku studija uključuju <i>ex cathedra</i> predavanja. Međutim, Povjerenstvo upozorava Visoko učilište da izbjegne ponavljanje sadržaja usvojenih na nižim razinama studija. Kolegiji povezani s pisanjem znanstvenih radova i ostalim trebali bi se izvoditi na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Potrebno je uvesti više kolegija o generičkim vještinama, osobito vještinama potrebnim za zapošljavanje u sustavu visokog obrazovanja, ali i izvan njega.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kolegiji koji se izvode na prvoj i drugoj godini studija vode do istih ishoda učenja i za njih se dodjeljuje isti broj bodova na svakoj godini. Povjerenstvo nije vidjelo nove silabuse.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Kvaliteta disertacija dostupnih Povjerenstvu tijekom posjeta usklađena je s općeprihvaćenim standardima i kriterijima izrade disertacije. To se odnosi na relevantnost i suvremenost tema, primjenjenu metodologiju, standarde citiranja i raspravu o literaturi.</p>
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Potrebno je revidirati dodjelu ECTS bodova kako bi se potakao samostalni istraživački rad. Općenito je potrebno smanjiti broj obaveznih kolegija, a postojeći kolegiji trebali bi dovesti do usvajanja metodoloških vještina. Povjerenstvo nije imalo mogućnosti provjeriti nastavne metode i silabuse.</p>
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Potrebno je organizirati radionice (ne nužno kolegije) u</p>

	<p>suradnji s knjižnicom, s naglaskom na digitalnoj humanistici, pisanju projekata i prezentacijskim vještinama. Visoko učilište trebalo bi kontinuirano raditi na poboljšanjima organizacijom radionica za pisanje znanstvenih radova na stranim jezicima.</p>
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kolegiji su prilično fleksibilni, no prijenos generičkih vještina u početnoj je fazi. Studenti koji su završili prethodno obrazovanje iz nekog drugog područja možda trebaju usvojiti neke dodatne vještine.</p>
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Dostupne su mogućnosti za međunarodnu mobilnost, no nastavnici su se požalili da je samo mali broj studenata zainteresiran za ovu mogućnost (kao uzrok navode finansijske, osobne/obiteljske i poslovne razloge). Umjesto obavezne mobilnosti, studenti mogu odabrati mogućnost pisanja radova i drugih publikacija te posjećivanja skupova.</p> <p>Doktorska disertacija može se pisati na stranom jeziku i Povjerenstvo je vidjelo primjere disertacija napisanih na talijanskom i engleskom jeziku, iako su studenti s kojima je razgovaralo izjavili da nisu zainteresirani za ovu mogućnost. Dostupna je mogućnost izrade disertacije po tzv. skandinavskom modelu na temelju objavljenih znanstvenih radova.</p>

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
STUDIA CROATICA

U Zagrebu, 22. ožujka 2018.
Klasa: 602-04/18-2/0001
Ur. broj: 380-1/1-18-078

AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE
DONJE SVETICE 38/V
10000 ZAGREB
n/r članova stručnih povjerenstava

Predmet: Izvješće stručnoga povjerenstva o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskoga doktorskoga studija povijesti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (veljača 2018.)
- odgovor, daje se

Poštovani,

zahvaljujemo Agenciji za znanost i visoko obrazovanje na organizaciji i provedbi postupka reakreditacije sveučilišnoga poslijediplomskoga studija kao i na entuzijazmu i trudu kojega su članovi stručnoga povjerenstva uložili u pripremu, razgovore i izradu *Izvješća stručnoga povjerenstva o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskoga doktorskoga studija Povijest Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu*.

U nastavku Vam dostavljamo, unutar predviđenoga roka, kraće očitovanje na neke od tvrdnja iznesenih u *Izvješće stručnoga povjerenstva o reakreditaciji poslijediplomskoga studija Povijest Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* (veljača 2018., zaprimljen 9. ožujka 2018.), a za koje smatramo da zaslužuju dodatno razjašnjenje, povrh onoga iznesenoga u Samoanalizi i tijekom posjeta Stručnoga povjerenstva.

U Izvješću je, između ostalog, navedeno:

1. Poglavlje Usklađenost s propisanim uvjetima izvođenja, Dodatni uvjeti Akreditacijskoga savjeta za izdavanje pozitivnoga mišljenja, točka 3., navod VU ima program doktorskoga studija usklađen sa strateškim programom znanstvenoga istraživanja, DA/NE bilješke, pod bilješkom je zabilježeno NE Trenutačno ne postoji strategija znanstvenoga istraživanja.

Komentar: u trenutku posjeta stručnoga povjerenstva, Hrvatski studiji bili su u postupku izrade strateškoga programa znanstvenih istraživanja, koji je u finalnom koraku, nakon provedenoga savjetovanja sa zaposlenicima i vanjskim suradnicima, izglasан i usvojen na sjednici Znanstveno-nastavnoga vijeća Hrvatskih studija 31. siječnja 2018.

Dokaz: Strateški program znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2018. do 2023. godine, od 31. siječnja 2018., klasa 640-01/18-2/0002, ur.

broj 380-1/1-18-024,

http://www.hrstud.unizg.hr/_news/38352/ZNV_20180131_7_Strateski_program_znanstvenih_istrazivanja.pdf

Prva inačica toga strateškoga programa, od 4. siječnja 2018. zaprimljena je u Agenciji za znanost i obrazovanje 5. siječnja 2018., a konačna 7. veljače 2018.

Dokaz: Potvrda pisarnice AZVO-a na dopisu Hrvatskih studija, klasa 602-04/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-002 od 5. siječnja 2018.

Dokaz: Potvrda pisarnice AZVO-a na dopisu Hrvatskih studija, klasa 602-04/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-027 od 1. veljače 2018.

Na taj način dovršen je višemjesečni postupak na izradi dokumenta, čime je ispunjen traženi uvjet, a koji je bio u završnoj fazi tijekom postupka.

Prijedlog: preinaka komentara u DA Na razini ustanove postoji strategija znanstvenoga istraživanja.

2. Poglavlje Usklađenost s propisanim uvjetima izvođenja, Dodatni uvjeti Akreditacijskoga savjeta za izдавanje pozitivnoga mišljenja, točka 5., potkategorija d), DA/NE bilješke, pod bilješkama je zabilježeno NE Mentor osigurava potrebne uvjete za provedbu znanstvenih istraživanja.

Komentar: U dopisu od 12. prosinca 2017. istaknuli smo kako trenutno od sedam (7) mentora njih četiri (4) ima aktivne projekte financirane iz kompetitivnih natječaja. Od preostala tri (3) mentora, u trenutku podošenja izvješća svo troje su kategorizirani kako nemaju projekte, no to ne znači da u kalendarskoj godini 2017. i prije nisu imali projekte kojih su bili nositelji (jedan mentor) ili na kojima su bili suradnici (jedan mentor).

Prijedlog: preinaka komentara u DA u potkategoriji d).

3. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 1. Resursi: 1. Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura, 1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij, navedeno je: Visoko učilište ima kvalificirane i motivirane nastavnike. Svi nastavnici aktivno su se bavili znanstvenim istraživanjem u posljednjih pet godina. Međutim, iz njihovih publikacija evidentno je da su one samo lokalnoga i regionalnoga karaktera. Nastavnike bi trebalo poticati da objavljuju više radova u stranim časopisima.

Komentar: primarna znanstvena tematika gotovo svih mentora na poslijediplomskom studiju vezana je uz nacionalne, hrvatske teme. Iste teme bave se karakterističnim područjima unutar nacionalnoga znanstvenoga korpusa i u najvećoj mjeri znanstvena produkcija pisane tipa zanimljiva je gotovo isključivo na domaćem znanstvenom prostoru, dočim se tek manji dio tema može uspješno plasirati u strane časopise, jer tematika nije od interesa stranim izdavačima. Usprkos tome, ne postoji zapreke i institucija podupire objavljivanje u stranim časopisima, kao i organizaciju međunarodnih konferencija u onim znanstvenim temama koje su od širega znanstvenoga interesa i mogu obuhvatiti veći broj znanstvenika iz inozemstva. Kao primjer takve suradnje može se, primjerice, izdvojiti egiptološke konferencije na kojima okupljamo stotinjak znanstvenika sa svih kontinenata, a koje smo organizirali 2015. i u pripremi smo organizacije u 2018., a u organizaciji i provedbi kojih sudjeluju i mentori s poslijediplomskih studija.

Dokaz: a) poveznica na program konferencije

https://www.hrstud.unizg.hr/povijest?@=20q70#news_83424

b) poveznica na izdanje *Egypt 2015: Perspectives of Research – Proceedings of the Seventh European Conference of Egyptologists (2nd-7th June, 2015, Zagreb – Croatia)* Archeopressa, Oxford, u suredništvu doc. dr. sc. Mladena Tomorada

<http://www.archaeopress.com/Public/displayProductDetail.asp?id=%7B5667088A-DAD2-4778-8268-25BF7AECBEE5%7D>

Nadalje, kako bismo potaknuli zaposlenike na snažniju usmjerenošć objavljivanju radova u međunarodnim recenziranim časopisima Hrvatski studiji donijeli su *Odluku o nagrađivanju zaposlenika Hrvatskih studija za objavljene radove visoke međunarodne vidljivosti*. Odlukom se utvrđuje postupak, mjerila i iznosi novčanih nagrada kao i vrsta znanstvenoga rada; posebno za područje humanističkih, a posebno za područje društvenih i područje ostalih znanosti koja je prihvatljiva za prijavu. Također, dokument sadrži i popis međunarodno istaknutih izdavača koji se vrednuju kao uvjet za prijavu. Za poziv na dostavu prijava, prikupljanje i provjeru prijava zaduženo je Povjerenstvo za osiguranje kvalitete na čiji prijedlog Znanstveno-nastavno vijeće odlučuje o dobitnicima nagrada. Odluka je donesena 3. prosinca 2013. godine. U razdoblju od 2014. do 2017. godine nagrađeno je ukupno 18 radova visoke međunarodne vidljivosti.

Zadnji dokaz: Odluka od 19. prosinca 2017.

http://www.hrstud.unizg.hr/_news/38160/ZNV_20171219_6b_nagrada_visoka_međunarodna_vidljivost.pdf

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

4. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 1. Resursi: 1. Nastavnički, mentorski i istraživački kapaciteti i infrastruktura, 1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program, navedeno je: *U vezi s pristupom arhivskom materijalu, koji je izrazito važan u izradi doktorskoga rada iz povijesti, visoko učilište obavijestilo je Povjerenstvo da doktorandima osigurava logističku potporu za uspostavu kontakata s arhivima i reprodukciju materijala. Iako je Povjerenstvo za vrijeme kratkoga posjeta knjižnici ustanovilo da su resursi knjižnice kvalitetni, sami alumniji i doktorandi izrazili su nedoumice u vezi s resursima koji su im na raspolaganju u vezi s važnim (e-) časopisima.*

Komentar: Izrada doktorskih radova na studiju povijesti uistinu zahtjeva rad s arhivskim gradivom. U tome smislu, Knjižnica HS, a sukladno odredbama Zakona o knjižnicama (Narodne novine, broj 105/97, 5/98, 104/00, 69/09), jedino i može služiti kao logistička potpora u uspostavi kontakata s arhivima, što se redovito i čini, pa i na razini same ustanove u smislu suradnje, a napose stoga što je Knjižnica obvezatna skrbiti o knjižničnoj, a ne arhivskoj, građi. Nadalje, iz pripremljenih materijala prije posjeta stručnoga povjerenstva (Samoanaliza, listopad 2017.), lako se može iščitati da se, usprkos ograničenim sredstvima, neprekidno obnavlja i popunjava knjižnični fundus. Primjerice, podatci za akademske godine 2013./2014. i 2017./2018. jasno ukazuju na činjenicu da se u četiri akademske godine fundus povećao za čak 6015 naslova, odnosno da je u tom razdoblju povećana dostupnost časopisa s 284 na 376 naslova. Također, Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, studentima, znanstveno-nastavnom osoblju i svim korisnicima knjižnice omogućeno je korištenje računalnih baza podataka. Akademska zajednica koristi baze u kojima su znanstveni ili stručni radovi potrebni za istraživanje i razvoj. Preko Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu svaki student, zaposlenik i vanjski djelatnik Hrvatskih studija može pristupiti sveobuhvatnoj bazi na nekoliko načina; s ustanove (tako da baza prepoznaće IP adresu Hrvatskih studija), preko svoga e-studentskoga AAI identiteta ili bez ikakvih ograničenja s bilo kojega računala u Republici Hrvatskoj. Baze su podijeljene na one s nacionalnom licencom (58), s licencom Sveučilišta u Zagrebu (11) te baze s otvorenim pristupom (12) – ukupno 81 baza. Hrvatski studiji raspolažu svim e-izvorima kao i sve ostale sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, jer iste kupuje i istima omogućava pristup Sveučilište, uključujući i bazama podataka. Uz to, na godišnjoj razini svi odsjeci Hrvatskih studija imaju

mogućnost dostave objedinjenoga popisa literature potrebne za uspješno provođenje nastave na svim studijskim razinama, temeljem kojega se vrši potrebna nabavka literature.

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

5. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 2. Interni sustav osiguravanja kvalitete studija, 2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatiло djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/ /umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba, navedeno je: *Doktorski studij povijesti pokrenut je 18. studenoga 2009. godine te je sadržavaо opće odrednice. Iako je programom definirana misija i potreba za zapošljavanjem nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima (budući da je taj broj nije velik), ovaj dokument je potrebno ažurirati. Nisu jasno definirani postupci kako bi se riješio problem zapošljavanja u postojećim promjenjivim okolnostima.*

Komentar: U postojećim okolnostima, dodatno otežanima striktnim ograničenjima zapošljavanja u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja nametnutima sa strane Ministarstva znanosti i obrazovanja te nesigurnošću zadržavanja u sustavu mlađih znanstvenika (asistenti, viši asistenti) unutar vertikale zapošljavanja, na razini Hrvatskih studija procedura pokretanja postupaka zapošljavanja, imenovanja povjerenstava i prihvatanja izvješća, te provedbe nastupnih predavanja transparentna je, jasna i propisana internim aktima i aktima Sveučilišta u Zagrebu, te je usmjerena ka razvoju i održavanju akreditacijskih uvjeta.

Dokaz: Pravilnik o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (listopad 2008.)

Odluka Senata o ustroju sveučilišnoga odjela (siječanj 2017.)

Nadalje, i u takvim promjenjivim i iznimno otežanim okolnostima, Hrvatski studiji su u razdoblju od 2014. do kraja 2017. na Odsjeku za povijest novozaposlili pet (5) osoba u znanstveno-nastavnom zvanju (jedan redoviti profesor, četiri docenta), pri čemu je financiranje u potpunosti osigurano iz Državnoga proračuna. Zapošljavanja su provedena upravo kako bi se stvorili preduvjeti osnaživanja i poboljšanja uvjeta izvođenja preddiplomskog, diplomskoga i napose poslijediplomskoga studija povijesti. Valja prisnažiti kako je u istome razdoblju na Odsjeku zaposleno i četvero (4) zaposlenika u suradničkim zvanjima (dva asistenta i dva poslijedoktoranda), čime se stvorila pretpostavka da u srednjoročnom razdoblju, a do sljedećega reakreditacijskoga ciklusa, dodatno povećamo i poboljšamo naše znanstveno-nastavne kapacitete.

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

6. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 2. Interni sustav osiguravanja kvalitete studija, 2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokoga učilišta, navedeno je: *Odjel nije imao strategiju znanstvenoga istraživanja u vrijeme posjeta Visokom učilištu.*

Komentar: u trenutku posjeta stručnoga povjerenstva, Hrvatski studiji bili su u postupku izrade strateškoga programa znanstvenih istraživanja, koji je u finalnom koraku, nakon provedenoga savjetovanja sa zaposlenicima i vanjskim suradnicima, izglasан i usvojen na sjednici Znanstveno-nastavnoga vijeća Hrvatskih studija 31. siječnja 2018.

Dokaz: Strateški program znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2018. do 2023. godine, od 31. siječnja 2018., klasa 640-01/18-2/0002, ur.

broj 380-1/1-18-024,

http://www.hrstud.unizg.hr/_news/38352/ZNV_20180131_7_Strateski_program_znanstvenih_istrzivanja.pdf

Prva inačica toga strateškoga programa, od 4. siječnja 2018. zaprimljena je u Agenciji za znanost i obrazovanje 5. siječnja 2018., a konačna 7. veljače 2018.

Dokaz: Potvrda pisarnice AZVO-a na dopisu Hrvatskih studija, klasa 602-04/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-002 od 5. siječnja 2018.

Dokaz: Potvrda pisarnice AZVO-a na dopisu Hrvatskih studija, klasa 602-04/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-027 od 1. veljače 2018.

Na taj način dovršen je višemjesečni postupak na izradi dokumenta, čime je ispunjen traženi uvjet, a koji je bio u završnoj fazi tijekom postupka.

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

7. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 2. Interni sustav osiguravanja kvalitete studija, 2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskoga obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranada kako bi uspješno završili program.), navedeno je: *Kako je navedeno u Samoanalizi, što je potvrdila i Uprava tijekom posjeta, 75% sredstava od školarina troši se na plaće. Nema transparentnih mehanizama ulaganja sredstava u razvoj doktorskoga studija. Vecina doktoranada sama financira troškove doktorskoga studija, dok je samo mali broj doktoranada zaposlen na Visokom učilištu i drugim ustanovama. Čini se da mentorи ohrabruju kontakte među institucijama kako bi pomogli doktorandima da se zaposle, no ne postoji institucijski program podrške.*

Komentar: od 68 studenata, za pet (5) studij plaća visoko učilište, a za pet (5) plaća poslodavac. Kod ostalih studenata – njih 58, nije dovoljno jasno da li i u kojoj mjeri sudjeluju poslodavci. Uzimajući navedene brojke u obzir, od 68 studenata, njih najmanje deset (10) ima podmirene troškove poslijediplomskoga studija. Premda brojka jest malena, u postotcima izraženo to znači da na poslijediplomskom studiju povijesti gotovo 15% studenata ne plaća ili ne sudjeluje u troškovima studija. Usprkos tomu, Visoko učilište u najvećoj mogućoj mjeri izlazi ususret studentima i postupak naplate školarina je fleksibilan na način da se u najvećoj mogućoj mjeri odgadaju postupci naplate, a sukladno zamolbama studenata i predloženim terminima naplate troškova, uzimajući u obzir olakotne i objektivne okolnosti u kontekstu ekonomske situacije. Posljedično, to znači da je visoko učilište dužno neophodno podmiriti troškove plaća i honorara za rad na poslijediplomskom studiju zbog održivosti programa unutar predviđenih rokova, dok su istovremeno znatno ograničene mogućnosti ulaganja sredstava u razvoj doktorskoga studija zbog neizvjesne dinamike priljeva sredstava od školarina i njihova namjenskoga trošenja.

Pritom valja istaknuti kako je financiranje studija usklađeno s odredbama Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (klasa 641-01/16-02/12, ur. broj 380-020/173-16-7 od 7. rujna 2016.) i visoko učilište ne odstupa od ustaljene prakse ostalih sastavnica.

Dokaz: Pravilnik o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (klasa 641-01/16-02/12, ur. broj 380-020/173-16-7 od 7. rujna 2016.), poveznica:

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/O_Sveucilistu/Dokumenti_javnost/Propisi/Pravilnici/Pravilnik_o_doktorskim_studijima_2016_procisceni_tekst.pdf

Nadalje, na Hrvatskim studijima kontinuirano djeluje Savjetovalište, koje je u razdoblju koje je prethodilo posjetu stručnoga povjerenstva dodatno proširilo djelatnost, uključujući karijerno savjetovanje dostupno svim studentima Hrvatskih studija.

Dokaz: Odluka o savjetovalištu Hrvatskih studija (klasa 030-02/17-2/0001, ur. broj 380-1/1-17-093 od 12. listopada 2017.)

http://www.hrstud.unizg.hr/images/50016953/Savjetovaliste_12.10.2017.pdf

Odluka o imenovanju savjetnice u Savjetovalištu Hrvatskih studija, klasa 030-02/17-2/0001, ur. broj 380-1/1-17-128, od 28. studenoga 2017.,

http://www.hrstud.unizg.hr/images/50016953/Jelena_Maricic_savjetnica_28.11.17.pdf

Odluka o karijernom savjetniku Hrvatskih studija (klasa 030-02/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-021 od 26. veljače 2018..

http://www.hrstud.unizg.hr/_news/37860/Karijerni%20savjetnik%2026.2.18.pdf i klasa 030-02/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-027 od 12. ožujka 2018.

http://www.hrstud.unizg.hr/_news/37860/Iva_Cernja_karijerni_savjetnik_12.3.18.pdf.

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

8. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 3. Potpora doktorandima i napredovanje tijekom studija, 3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba, navedeno je: *Visoko učilište je u Samoanalizi objasnilo ograničenja u vezi s mogućnostima zapošljavanja na visokim učilištima u Hrvatskoj. Predstavljeno je malo jasnih dokaza i čini se da se na studij upisuje više studenata, nego što mogućnosti zapošljavanja dozvoljavaju.*

Komentar: Neki studenti ne upisuju doktorat iz povijesti da bi se s njim zaposlili, nego radi osobnoga napredovanja u znanosti i društvu. Neki studenti doktorskoga studija povijesti već su zaposleni u javnim kulturnim i znanstvenim ustanovama te im postizanje stupnja doktora znanosti služi poboljšanju vlastitoga rada i otvara im mogućnost napredovanja. Stoga se ne možemo složiti da isključivo mjerilo za opravdanost doktorskoga studija povijesti bude zapošljivost doktoranada, osobito jer je riječ o studiju koji mahom sami financiraju i studiraju uz rad. Osim toga, u razdoblju od akademske godine 2012./2013. do akademske godine 2016./2017., u ukupno pet upisnih ciklusa, čak dva puta nisu obavljeni upisi (u akademskim godinama 2015./2016. i 2016./2017.), dok je u tri akademske godine, koje su im prethodile, od kumulativne upisne kvote 45, upisano 29 studenata. Time se željela postići ravnoteža između postojećega broja doktorskih studenata, smanjiti priljev novih doktoranada i povećati kvaliteta znanstvenoga i nastavnog rada na studiju.

Prijedlog: preinaka ocjene iz Potrebna poboljšanja u Visoka razina kvalitete.

9. Poglavlje Ocjena kvalitete, kategorija 3. Potpora doktorandima i napredovanje tijekom studija, 3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata, navedeno je: *Sudeći po podatcima dostupnim za posljednjih pet godina, svi kandidati koji su se prijavili bili su i primljeni.*

Komentar: Gore navedena tvrdnja u suprotnosti je s tvrdnjom iznesenom u 3.7., gdje je točno navedeno: *Neki studenti odbijeni su na temelju kriterija prosjeka ocjena.* Radi pojašnjenja postupka, prema podatcima za posljednjih pet godina, na ukupan broj upisanih pristupnika – 29, odbijena su i 4 pristupnika, koja nisu zadovoljila upisa mjerila. Ovo navodimo samo radi ispravka netočnoga navoda u Izvještu stručnoga povjerenstva.

Prijedlog: ostaje ocjena Visoka razina kvalitete

Nadamo se da ćete uzeti u obzir naše komentare i da smo u najvećoj mjeri uklonili nedoumice koje su Stručnomu povjerenstvu moguće ostale nakon reakreditacijskoga posjeta.

S poštovanjem,

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU – HRVATSKI STUDIJ

Pročelnik

izv. prof. dr. sc. Mario Grčević

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 602-04/17-04/0011
URBROJ: 355-06-02-18-0013
Zagreb, 8. lipnja 2018. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA

**Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije dijela djelatnosti
Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija**

1. Uvod

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2017., vrednovan je dio djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest* na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.

Stručno povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije obavilo je posjet visokom učilištu dana 6. prosinca 2017. godine, a njihov se rad temeljio na samoanalizi koju je za navedeni studijski program izradilo visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne Novine“, broj 45/09), Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne Novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) (dalje u tekstu zajednički: Zakoni), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (dalje u tekstu zajednički: Pravilnici) te na temelju dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“.

Nakon obavljenog vrednovanja, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće na koje je svoje očitovanje dalo Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji. **Završno izvješće predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.**

Uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva koje sadrži podatke o ispunjenosti uvjeta koje visoko učilište treba ispunjavati u ovom postupku reakreditacije sukladno gore navedenim dokumentima, ocjenu kvalitete te preporuke za poboljšanje, očitovanje Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija kao i izvješće o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informacijskog sustava kojeg koristi Agencija (Mozvag), Akreditacijski savjet je na 96. sjednici, održanoj dana 22. svibnja 2018. godine, raspravljao o dijelu djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest* na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima te donio stručno mišljenje.

2. Kvantitativni uvjeti propisani Zakonima i Pravilnicima

Vezano uz kvantitativne uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ispunjavaju sve kvantitativne uvjete za dio djelatnosti Sveučilišta u zagrebu Hrvatskih studija koji se odnose na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest* na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.

3. Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja

Osim provjere kvantitativnih uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima, dokument „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ sadrži i dodatne, odnosno preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja s ciljem dodatnog pojašnjavanja ili nadopunjavanja zakonodavnog okvira te primjene međunarodno prihvaćenih standarda kvalitete.

Vezano uz navedene dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, utvrdilo da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ne ispunjavaju dodatan/preporučen uvjet koji traži da program doktorskog studija bude usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja (točka 3. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Naime, u trenutku reakreditacije nije postojala strategija znanstvenog istraživanja. Osim toga, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, utvrdilo da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji djelomično ne ispunjavaju dodatan/preporučen uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima trebaju udovoljavati mentori (točka 5. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta).

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete donosi se na temelju uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima odnosno prema kvalitativnim kriterijima koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a ocjenjuju se na sljedeći način: visoka razina kvalitete ili poboljšanja potrebna.

Ocjena kvalitete prema podkriterijima u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest* na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima sadržana je u izješču stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

5. Preporuke za poboljšanje

Preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izješču stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Preporuka stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog sveučilišnog studija, stručno povjerenstvo je u izješču preporučilo Akreditacijskom savjetu da doneće mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 1 godine za dio djelatnosti**

Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest* na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.

Naime, stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na studijskom programu propisane kvantitativne zakonske i podzakonske uvjete (točka 2. ove Akreditacijske preporuke), zadovoljava li visoko učilište dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta (točka 3. ove Akreditacijske preporuke) te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema podkriterijima utvrđenim dokumentom „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ (točka 4. ove Akreditacijske preporuke). Navedene podkriterije koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ moguće je procijeniti samo opisnom ocjenom kako je i predviđeno navedenim dokumentom, uz obrazloženje stručnog povjerenstva i njihove preporuke za poboljšanje.

Ključnu ulogu pritom ima ispunjenost uvjeta i kriterija iz ocjene kvalitete koji direktno koreliraju sa zakonski propisanim uvjetima. To znači da, osim uvjeta iz točke 2. i točke 3. ove Akreditacijske preporuke, stručno povjerenstvo pri donošenju preporuke poseban naglasak stavlja na sljedeće podkriterije jer su usko vezani uz uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima:

1. podkriterijima od 4.1. do 4.7. ocjenjuje se prikladnost predviđenih i postignutih ishoda učenja te usporedivost s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije **od 4.1., 4.3., 4.5., 4.6 i 4.7.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je podkriterije **4.2. i 4.4.** stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

2. podkriterijima 4.1., 3.5. i 3.8. ocjenjuje se vertikalna mobilnost u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **4.1.** ocijenilo ocjenom poboljšanja potrebna, dok je podkriterije **3.5 i 3.8.** stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

3. podkriterijima 2.1. i 3.2. ocjenjuje se zapošljivost te su oni usko vezani za uvjet iz članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije 2.1. i 3.2. ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

4. podkriterijima 1.2. i 1.3. ocjenjuje se pokrivenost vlastitim znanstveno-nastavnim kadrom te su oni usko vezani za uvjet iz članka 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije 1.2. i 1.3. ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

5. podkriterijima 1.6., 3.3. i 3.10. ocjenjuje se osiguravanje odgovarajućeg prostora i opreme te drugih potrebnih sredstava za izvođenje studijskog programa te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 5., 6., 13. i 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije 1.6., 3.3. i 3.10. ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

Nastavno na sve prethodno navedeno, stručno povjerenstvo je i donijelo navedenu preporuku jer se, u određenim podkriterijima, radi o značajnim nedostacima koji ozbiljno ugrožavaju kvalitetu izvođenja studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima*, a stručno povjerenstvo ih smatra ključnim za kvalitetno izvođenje predmetnog studijskog programa razine 8.2. HKO-a.

7. Zaključak

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Akreditacijski savjet je mišljenja da bi se izdavanjem pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 1 godine za dio djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima*, Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima omogućilo da ispuni dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta iz točke 3. ove Akreditacijske preporuke te da provede preporuke za poboljšanje naznačene u izješću stručnog povjerenstva, posebno u onim podkriterijima koje je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom poboljšanja potrebna.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 96. sjednici, održanoj dana 22. svibnja 2018. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od jedne godine za obavljanje dijela djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Povijest na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima*.

Ukoliko Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ispunji tražene uvjete za dio djelatnosti prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje tog dijela djelatnosti.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministricе, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za visoko obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za znanost i tehnologiju, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Sveučilište u Zagrebu,
n/p rektora, prof. dr. sc. Damir Boras, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb,
5. Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji,
n/p pročelnika, izv. prof. dr. sc. Mario Grčević, Borongajska cesta 83d, Zagreb,
6. Pismohrana, ovdje.